

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj

2017/2284(INI)

27.11.2018

MIŠLJENJE

Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj

upućeno Odboru za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

o provedbi Direktive 2009/128/EZ o održivoj upotrebi pesticida
(2017/2284(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje (*): Sofia Ribeiro

(*) Pridruženi odbor – članak 54. Poslovnika

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja napredak država članica u provedbi Direktive 2009/128/EZ i ističe njezinu važnost za stvaranje okvira za sigurnu i održivu upotrebu sredstava za zaštitu bilja;
2. smatra da provedbu Direktive treba ocijeniti u vezi sa širom politikom EU-a koja se odnosi na pesticide, uključujući pravila utvrđena u Uredbi (EZ) br. 1107/2009 (Uredba o sredstvima za zaštitu bilja¹), Uredbi (EU) br. 528/2012 (Uredba o biocidima²), Uredbi (EZ) br. 396/2005 (Uredba o maksimalnim razinama ostataka pesticida³) i Uredbi (EZ) br. 178/2002 (Uredba o općim propisima o hrani⁴);
3. cjeni napore uložene u ostvarenje uspjeha u pogledu održive upotrebe pesticida u EU-u smanjenjem rizika i mogućeg utjecaja upotrebe pesticida na zdravlje ljudi i životinja i okoliš te promicanjem upotrebe praksi i metoda koje predstavljaju ekološku alternativu pesticidima;
4. primjećuje da su točnost i upotreba podataka o akutnom trovanju pesticidima upitne bez obzira na činjenicu da države članice uglavnom imaju sustave za prikupljanje takvih podataka; naglašava da se sustavi za prikupljanje podataka o kroničnom trovanju još ne primjenjuju u široj mjeri;
5. napominje da je Komisija izvješće o provedbi Direktive (COM (2017) 0587) koje je trebala predstaviti 26. studenog 2014. predstavila u listopadu 2017.;
6. nadalje, primjećuje da su u Komisiju izvješću o napretku iz 2017. utvrđeni znatni nedostaci u nacionalnim akcijskim planovima država članica, od kojih su neki doneseni sa znatnim kašnjenjima i da se razlikuju s obzirom na cjelovitosti i ono što obuhvaćaju, pa tako npr. samo pet nacionalnih akcijskih planova sadržava mjerljive ciljeve smanjenja;
7. primjećuje da su mnoge države članice promijenile svoje početne ciljeve i da su se više usmjerile na smanjenje rizika povezanih sa sredstvima za zaštitu bilja nego na stvarno smanjenje količina koje se upotrebljavaju;
8. smatra da se nacionalni akcijski planovi moraju temeljiti na rezultatima i evaluacijama, kao i na sredstvima;

¹ Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržiste sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

² Uredba (EZ) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržistu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

³ Uredba (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla i o izmjeni Direktive Vijeća 91/414/EEZ (SL L 70, 16.3.2005., str. 1.).

⁴ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

9. odlučno poziva Komisiju da promiče usklađivanje pokazatelja rizika na razini EU-a i da obveže države članice da u svojim nacionalnim akcijskim planovima, koji moraju biti dosljedni, usporedivi i obuhvaćati mjerljive i ostvarive ciljeve, daju opsežnije informacije i da prikupljaju pouzdanije podatke, uključujući javne statističke podatke o posljedicama izlaganja pesticidima za zdravlje, potrošače, životinje, kvalitetu tla, okoliš i o sljedivosti izlaganja na radnom mjestu i izvan njega;
10. stoga poziva na prikupljanje podataka u upotrebi pesticida kako je predviđeno Uredbom (EZ) br. 1185/2009¹ o statističkim podacima o pesticidima, uključujući upotrebu jednostavnih pokazatelja i obraćanje više pozornosti alatima za praćene na razini EU-a;
11. primjećuje, u tom kontekstu, važnost transparentnosti statističkih podataka o upotrebi pesticida jer ona utječe na javnost i javna dobra, što je šire od samih komercijalnih interesa;
12. smatra da je integrirana zaštita bilja temelj ove Direktive i da ima središnju ulogu u smanjenju ovisnosti o sredstvima za zaštitu bilja, koja prema nekim stručno recenziranim studijama može iznositi između 30 i 50 % te da predstavlja vrijedan alat za poljoprivrednike u borbi protiv nametnika i bolesti te za osiguravanje prinosa;
13. žali zbog činjenice da u nekim državama članicama još uvijek nije postignuta potpuna predanost integriranoj zaštiti bilja i vjeruje da bi se trebalo ispraviti kako bi se razvila poljoprivreda koja je okolišno održivija, nije štetna za zdravlje ljudi, s nižim troškovima i s koristima za okoliš, potrošače i poljoprivrednike, imajući na umu da je upotreba sredstava za zaštitu bilja često ključna za uzgoj;
14. stoga ističe da je važno da se kemijski pesticidi u integriranoj zaštiti bilja upotrebljavaju tek u krajnjoj nuždi nakon što se iscrpe druge fizičke i biološke metode i da se uvijek primjenjuju selektivno i ciljano;
15. ističe da poljoprivrednici moraju imati veći paket alata s rješenjima za zaštitu kultura, uključujući široki raspon aktivnih vatri, niskorizičnih tvari, fizičkih metoda i njihovih alternativa, kao što su organizmi ili njihovi dijelovi (biološka kontrola) kako bi se osigurala sveobuhvatna strategija integrirane zaštite bilja koju će europski poljoprivrednici moći provoditi;
16. podsjeća da su sredstva za zaštitu bilja važna sredstva za poljoprivredu, suzbijanje korova i nametnika u gradskim područjima, uključujući javne parkove, željezničke pruge i druge sektore, među ostalim i za smanjenje, uklanjanje i sprečavanje gubitaka prinosa uzrokovanih nametnicima, bolestima, korovom i invazivnim stranim vrstama te suzbijanjem jačanja otpornosti patogena, čime pridonose stabilizaciji prihoda poljoprivrednika kako bi mogli proizvoditi sigurno i po pristupačnim cijenama;
17. podsjeća, međutim, da se zbog povećane otpornosti na pesticide povećava uporaba i ovisnost;
18. ističe da je posljednje izvješće EFSA-e o ostacima pesticida u hrani pokazalo da je

¹ Uredba (EZ) br. 1185/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o statističkim podacima o pesticidima (SL L 324, 10.12.2009., str. 1.).

97,2 % uzoraka diljem Europe bilo u granicama utvrđenim zakonodavstvom EU-a, što svjedoči o veoma strogom i sigurnom sustavu proizvodnje hrane;

19. napominje da su države članice poduzele niz mјera za zaštitu vodnog okoliša od utjecaja pesticida;
20. pozdravlja činjenicu da su europske vode općenito sve čišće, ali da i dalje ima prostora za poboljšanje;
21. poziva na povećanje ulaganja u prakse prilagodbe kojima se sprečava prodiranje kemijskih tvari iz poljoprivrede u površinske i podzemne vode;
22. potiče mјere za sprečavanje istjecanja tih tvari u vodene tokove, rijeke i mora te preporučuje da se njihova upotreba zabrani u tlu kroz koje bi mogla otjecati u podzemne vode;
23. ističe da je sprečavanje ulaska pesticida u sustave pitke vode mnogo isplativije od skupih tehnologija uklanjanja pesticida;
24. ističe da se poljoprivrednicima treba omogućiti pristup najnovijim digitalnim tehnologijama i da se treba ulagati u preciznu i digitalnu poljoprivredu kako bi se spriječilo raspršivanje sredstava za zaštitu bilja u područjima koja nisu ciljna područja i kako bi se razvile metode biokontrole;
25. ističe da su potrebna istraživanja i inovacije u području razvoja novih niskorizičnih sredstava za zaštitu bilja jer bi njihova veća dostupnost na tržištu smanjila rizik od otpornosti na aktivne sastojke i posljedice za neciljne vrste koje se povezuju sa najčešće korištenim sredstvima za zaštitu bilja;
26. odlučno poziva Komisiju da u upravljanju tim proizvodima primjeni pristup koji je zasnovan na riziku i poduprt stručno recenziranim i nezavisnim znanstvenim dokazima;
27. ističe da nedostatak odgovarajućih aktivnih tvari osobito utječe na sredstva koja se manje koriste;
28. smatra da bi daljnje ulaganje i istraživanje opreme i tehnologije moglo imati važnu ulogu za povećavanje učinkovitosti sredstava za zaštitu bilja i smanjenje potencijalnog izlaganja poljoprivrednika, operatera i šire javnosti pesticidima;
29. smatra da bi brži postupak odobrenja potaknuo industrijsko istraživanje za razvoj novih niskorizičnih sastojaka, uključujući nove, inovativne niskorizične tvari, što bi osiguralo da poljoprivrednici imaju na raspolaganju dovoljno alata za zaštitu bilja i pomoglo im da brže prijeđu na održivija sredstva za zaštitu bilja i da povećaju učinkovitost integrirane zaštite bilja;
30. također upozorava na brojna odstupanja koja dovode u pitanje predvidljivost upotrebe i otežavaju ulaganja poduzeća u istraživanje i inovacije;
31. ponavlja da treba aktivirati program Obzor Europa za financiranje dalnjeg istraživanja bioloških niskorizičnih sredstava za kontrolu nametnika i za istraživanje ekološki održivijih mehaničkih ili kemijskih rješenja;

32. naglašava potrebu da se ulaže u razvoj, održavanje ili dobivanje homologacije tipa za ograničenju upotrebu sredstava za zaštitu bilja za manji broj glavnih usjeva koji se uzbijaju u najudaljenijim regijama, a jedan od ciljeva jest učiniti ih ekonomski održivijima i konkurentnijima, osobito uslijed otvaranja tržišta uvozu iz trećih zemalja;
33. ističe važnost niskorizičnih organskih pesticida i potrebu da se promiče njihov razvoj, odobravanje i stavljanje na tržište u EU-u; poziva Komisiju da promiče potrebne promjene u postojećim uredbama kako bi se uvela zajednička definicija i napravila jasna razlika između organskih i sintetičkih kemijskih sredstava za zaštitu bilja;
34. poziva države članice da se strogo pridržavaju zabrane uvoza zabranjenih pesticida u EU iz trećih zemalja;
35. ustraje u tvrdnji da su za zabrinjavajuće smanjenje populacija pčela diljem Europe posebno zasluzni pesticidi na bazi neonikotinoida, što potvrđuju brojne međunarodne studije na temelju kojih su stotine tisuća građana s cijelog kontinenta potpisivale peticije;
36. preporučuje državama članicama da pojačaju informativne kampanje i kampanje za podizanje razine osviještenosti kako bi osigurale da poljoprivrednici znaju kako pravilno upotrebljavati sredstva za zaštitu bilja te da su u potpunosti obaviješteni o njihovim posljedicama, uključujući i o tome kako zaštiti svoje zdravlje i zdravlje drugih;
37. ističe važnost službi za poljoprivredno savjetovanje u okviru zajedničke poljoprivredne politike koje pomažu poljoprivrednicima između ostalog i da smanje upotrebu pesticida te da uspješno i povoljno uključe integriranu zaštitu bilja kao standardnu praksu, uz primjenu kemijskih pesticida samo po potrebi i nakon upotrebe fizičkih i bioloških alternativnih rješenja;
38. naglašava potrebu za razmjenom najboljih praksi unutar država članica i među njima te ističe važnost stjecanja znanja i stjecanja vještina u vezi s alternativama kemijskim pesticidima i potpunog iskorištavanja integrirane zaštite bilja;
39. primjećuje, nadalje, da su najizgledniji način za smanjenje pesticida sustavne promjene koje smanjuju mogućnost izloženosti napadima nametnika, pogoduju strukturnoj i biološkoj raznolikosti umjesto monokulturama i kontinuiranim usjevima i smanjuju otpornost nametnika na aktivne sastojke; stoga ističe da se treba usmjeriti na poljoprivredno-ekološke metode koje će cijeli poljoprivredni sustav učiniti otpornim na nametnike i da ih treba financirati i uvrstiti među redovne postupke;
40. naglašava da je osobito potrebno redovito ocjenjivanje razmjernosti između prodane količine pesticida i poljoprivrednog područja u kojima se primjenjuju, na temelju baza podataka korisnika i prodajnih evidencija; poziva Komisiju i države članice da stvaraju platforme za dobre prakse u upotrebi pesticida i integriranoj zaštiti na regionalnoj i lokalnoj razini;
41. ističe važnost obučavanja korisnika kako bi se osigurala sigurna i održiva upotreba sredstava za zaštitu bilja te naglašava da bi profesionalni i neprofessionalni korisnici trebali proći odgovarajuće osposobljavanje koje bi trebalo proširiti na mala poduzeća i

mikropoduzeća;

42. pozdravlja činjenicu da su u svim državama članicama uvedeni programi osposobljavanja i certificiranja za upotrebu sredstava za zaštitu bilja i da je do danas osposobljavanje prošlo gotovo četiri milijuna korisnika, ali napominje da zbog nedostatka podataka ne postoje informacije o broju korisnika sredstava za zaštitu bilja koji još trebaju proći osposobljavanje;
43. ističe da je održiva i odgovorna upotreba pesticida preduvjet za odobravanje sredstava za zaštitu bilja.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	22.11.2018	
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	26 1 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Daniel Buda, Nicola Caputo, Jacques Colombier, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Karine Gloanec Maurin, Esther Herranz García, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Maria Lidia Senra Rodríguez, Ricardo Serrão Santos, Marc Tarabella	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Angélique Delahaye, Maria Heubuch, Anthea McIntyre, John Procter, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Stanisław Ożóg, Monika Vana	

**KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

26	+
ALDE	Ulrike Müller
ECR	Anthea McIntyre, James Nicholson, Stanisław Ożóg, John Procter
ENF	Philippe Loiseau
PPE	Daniel Buda, Michel Dantin, Angélique Delahaye, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Esther Herranz García, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Mairead McGuinness, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Karine Gloanec Maurin, Maria Noichl, Ricardo Serrão Santos, Marc Tarabella

1	-
GUE	Luke Ming Flanagan

4	0
EFDD	Giulia Moi
GUE/NGL	Maria Lidia Senra Rodríguez
VERTS/ALE	Maria Heubuch, Monika Vana

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani